

Konjunkturbarometer Q2 2025

Läkemedelsexporten krymper

Den svenska kemirelaterade industrin, som utgör en femtedel av landets industri, befinner sig fortsatt i stagnation. Majoriteten av företagen mötte sina egna svaga förväntningar, mest utmärkande var läkemedelsexporten som föll kraftigt. Bara en bråkdel av företagen ser en ljusning under 2025. För den stora majoriteten dröjer återhämtningen till nästa år. Kostnadstrycket har dämpats men stabilare priser räcker inte för att lyfta produktionen utan en starkare efterfrågan på exportmarknaderna.

Det andra kvartalet gav inget efterlängtat konjunkturluft för den kemirelaterade industriproduktionen – läkemedel, kemi, plast, gummi och raffinaderi – som tillsammans utgör en femtedel av svensk industri. Det låg i korten att kvartalet skulle fortsätta på den mer stiltjebetonade utvecklingen branschen upplevt under de senaste tre åren. En övertygande majoritet, 67 procent av företagen, angav följdriktigt att kvartalet levererade enligt

lågt ställda förväntningar. 27 procent upplevde dessvärre en ännu svagare utveckling. Beskedliga 6 procent av företagen blev överraskade av en starkare kvartalsutveckling.

Exporttapp för läkemedel

Nedbrutna data för Q2 visar att stagnation sammanfattade läget för kemi- och plastindustrier samt raffinaderier, medan läkemedel tappade i volym på den avgö-

rande exportmarknaden. Den officiella exportstatistiken från SCB (i löpande priser) sträcker sig till och med maj och bekräftar den svaga utveckling som också syns i IKEM-index (volym, årstakt). Nedgången märks särskilt inom läkemedel, där exportvärdet enligt SCB minskade med 16 procent under april–maj. Fallet förklaras till stor del av USA, dit exporten rasade med hela 77 procent i årstakt. Nu återstår att se hur läkemedelsexporten

Bild 1. Ikem-index för perioden Q3 2016–Q2 2025 över inhemsk försäljning samt export.

Volym i årstakt. Indexvärdet under 100 markerar avmattning (kontraktion). Källa: IKEM

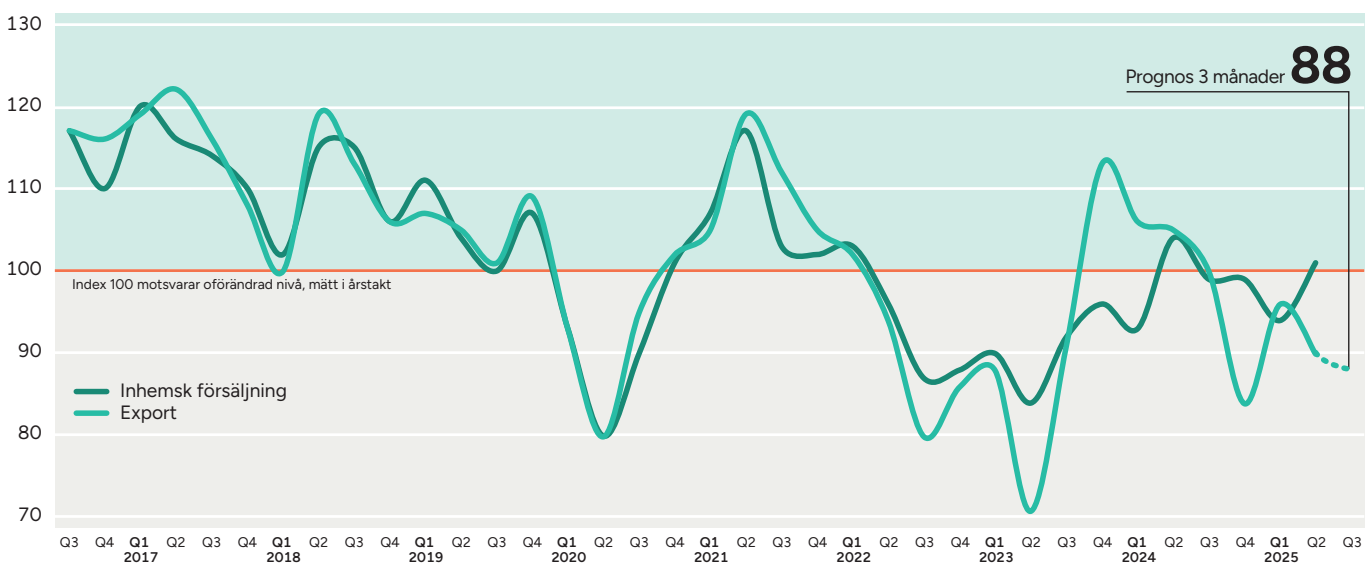
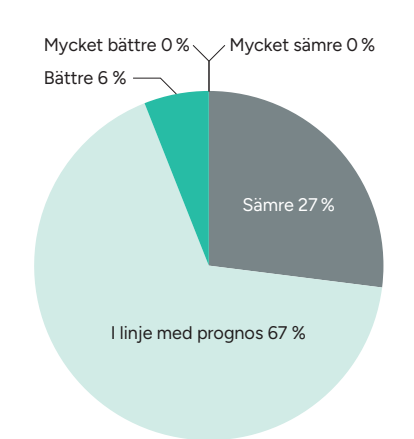

Bild 2. I förhållande till företagets produktionsprognoser från första kvartalet, hur slutade årets andra kvartal? Källa: IKEM

utvecklas under tredje kvartalet när USA inför ensidiga tullar på upp till 15 procent. Att läkemedelsexporten backar är allvarligt inte bara för industrin själv utan för svensk ekonomi i stort. Life science är en av våra mest värdeskapande branscher och läkemedel en svensk exportsuccé. Ett varaktigt läkemedelsexportfall påverkar därmed både landets handelsbalans och tillväxt. Politiken bör fundera över vad den kan kontra med för att garantera framtida investeringssatsningar inom svensk Life science, bland annat vad gäller avdragsmöjligheterna för FoU-satsningar.

För de flesta vänder det först 2026

De optimistiska tongångar som dominerade bland företagen för ett år sedan vad gällde tillväxtmöjligheterna under 2025 infriades endast för en knapp femtedel av företagen under första halvåret. Vid ingången av det andra halvåret är det endast 9 procent av företagen som spår ett trendbrott i Q3 eller Q4. Företagens samlade prognos för tredje kvartalet pekar dock mot en fortsatt nedgång, med ett index på 88.

Med andra ord räknar en klar majoritet av företagen med en konjunkturvändning först nästa år. Sex av tio ser en återhämtning under första halvåret 2026, medan ytterligare några procent tror på en vändning först mot 2026 års slut. Därmed sällar man sig till konsensus bland svenska prognosmakare som just nu räknar med en klart snabbare svensk ekonomisk tillväxt under 2026.

Vad skall trigga tillväxten 2026?

Det faktum att konjunkturvändningen hela tiden skjuts på framtiden är talande

Bild 3. IKEM-index uppbruten på delbransch. Q2 2025. Index 100 motsvarar neutral utveckling, årstakt. Värden under 100 representerar en minskning. Maxvärde 150, minvärde 50. Källa: IKEM

	Inhemsk leverans, volym	Leveranser till exportmarknaden, volym	Antal anställda	Investeringar	Kostnaden för rå/insatsvara	Kostnad för energiförbrukning (el/gas)	Kostnad för transporter	Företagets lönsamhet (EBIT-marginal)
Plast/gummi	100	104	105	105	86	100	101	86
Läkemedel	101	76	74	97	101	79	101	98
Kemi/raff	100	100	101	102	97	102	101	91
Totalt	101	90	88	100	97	91	101	94

Bild 4. Exportutvecklingen av läkemedel. Månadsutveckling (årstakt). Genomsnitt från januari 2020 till maj 2025. Källa: SCB

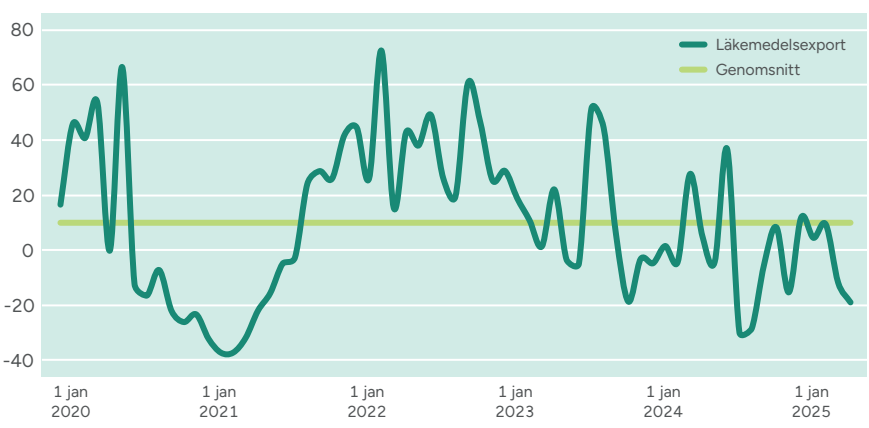

Bild 5. Mätt i årstakt, hur ser företagets prognos ut för de kommande 3 månaderna avseende produktionen (volym), antal anställda och inköpspriser?

Prognos för Q3 2025. Index 100 motsvarar oförändrad nivå. Källa: IKEM

	Produktion (volym)	Antal anställda	Priser på energi (gas/el)	Priser på rå-/insatsvara
Plast/gummi	100	101	99	100
Läkemedel	78	76	79	100
Kemi/raff	95	98	98	96
IKEM totalt	88	88	89	99

Bild 6. Den svenska och tyska konjunkturen visar inga tydliga tecken på återhämtning. Hur ser ni på den väntade konjunkturåterhämtningen utifrån ert företagsperspektiv? Återhämtningen för vår del... Källa: IKEM

	Plast/gummi	Läkemedel	Kemi/raff	Totalt
Har redan påbörjats	8%	0%	38%	18%
Börjar märkas under tredje kvartalet 2025	0%	0%	1%	1%
Börjar märkas under fjärde kvartalet 2025	42%	0%	7%	8%
Börjar märkas under första halvåret 2026	9%	86%	48%	60%
Börjar märkas tidigast under andra halvåret 2026	21%	0%	4%	4%
Inget av ovanstående: Vi har inte haft någon "lågkonjunktur"	19%	12%	1%	9%
Vet ej	0%	0%	1%	1%

för vår tid. Det är sannerligen ingen lätt omvärld att navigera i vare sig som företag eller privatperson. Trump II-administrationen har effektivt och metodiskt skapat en global oreda där tullvapnet ingår som en central ingrediens för att

nå olika mål, vilka kan variera beroende på dagshumöret hos Trump. USA:s handelspartners hotas av importtullar på skyhöga nivåer och blir sedan nöjda med avtal som i slutändan landar på nivåer runt 15–20 procent. Men i klartext är nivåer

på 15 procent, och däröver, radikala amerikanska tullhöjningar som utan tvekan agerar grus i de globala tillväxtpotentialerna för överskådlig tid.

Samtidigt som Trump och hans dagliga utspel fångar mycket av uppmärksamheten pågår krig i Ukraina och Gaza, klimatförändringarna gör sig allt tydligare påmind och Europa står fortfarande utan en långsiktig lösning på energikrisen. Det skapar sammantaget en global produktions- och handelsmiljö präglad av djup osäkerhet, med konsekvenser för både utbud och efterfrågan.

Få gröna skott

Det är svårt att se några uppenbara gröna skott i vår omvärld som skulle kunna motivera en tydlig konjunkturvändning för IKEM:s medlemsföretag under nästa år. Exportmarknaden måste vakna till liv för att en vändning skall vara möjlig. Så frågan är hur tillväxtprognoserna för några av de viktigaste exportländerna ser ut för 2026?

Den största marknaden för svensk kemi- och plastindustri, Tyskland, har i likhet med Sverige fastnat i stagnation under senare år. Med de offensiva statsfinansiella satsningar som förbundskansler Friedrich Merz fått igenom i Förbundsdagen för att stärka försvar och infrastruktur räknar många bedömare, i likhet med IMF, ska få tysk ekonomi att vända upp något nästa år. Ett visst trendbrott mot mer av optimism inom den tyska industrin går också att skönja i IFO-index. En tysk vändning spiller utan tvekan över på möjligheterna för svensk kemi- och plastindustri att öka sin export. Låt oss hoppas att bedöarna har rätt.

Cirka en fjärdedel av svensk kemi-relaterad industriexport går till våra tre nordiska grannländer. Det är dock endast den finska ekonomin som enligt IMF uppskattas visa ökad tillväxt år 2026. Danmark och Norge spås tvärtom tappa något i tillväxt nästa år. Den danska ekonomin lider av Novo Nordisk-relaterade problem, vilka förväntas smitta av sig bredare under nästa år. USA var för IKEM:s branscher den tredje viktigaste marknaden under 2024 och prognosen är klart försiktig för 2026, tyngd av den allmänna oreda som råder i landet.

Svagare dollar påverkar inte många

Påtagligt under 2025 har varit att SEK efter år av kräftgång faktiskt tagit igen förlorad mark, framför allt i förhållande till USD som tappat cirka 15 procent

Bild 7. Rangordning av enskilda exportländers betydelse år 2024 för IKEM:s olika delbranscher. Källa: SCB

	Raffinaderi	Kemi	Läkemedel	Plast/gummi	Totalt
Tyskland	4%	10%	17%	9%	11%
Norge	13%	12%	5%	17%	10%
USA	5%	9%	11%	7%	8%
Finland	18%	5%	2%	10%	7%
Nederländerna	9%	7%	3%	3%	6%
Danmark	9%	5%	2%	10%	6%
Storbritannien	12%	4%	3%	4%	6%
Belgien	9%	5%	5%	2%	6%
Kina	0%	3%	10%	5%	5%
Frankrike	3%	3%	6%	4%	4%
Polen	9%	2%	0%	4%	3%
Övriga	11%	34%	38%	26%	29%

Bild 8. BNP-prognoser 2025 och 2026 för viktiga exportländer. Årlig BNP-tillväxt. Källa: IMF

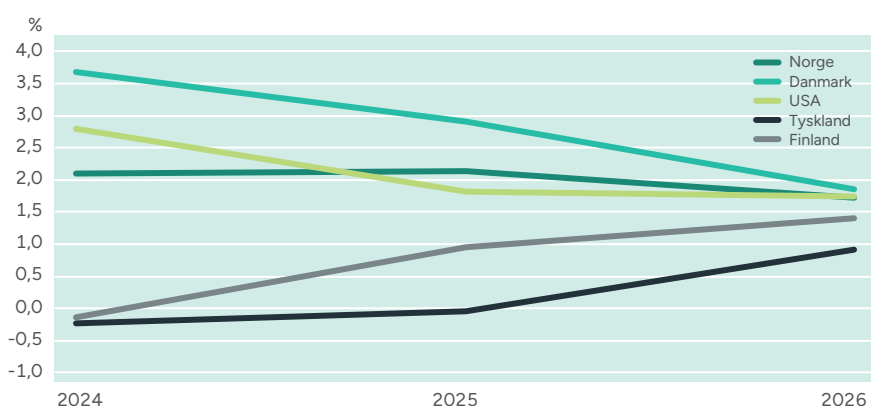
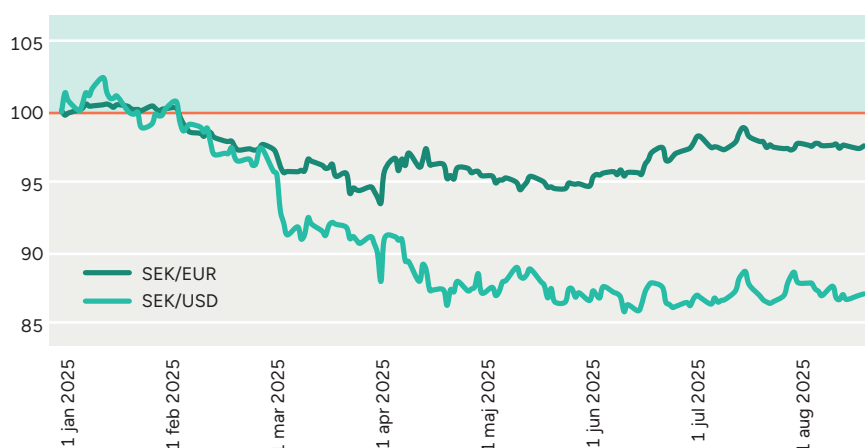

Bild 9. SEK värdeutveckling mot EUR och USD. Index. Värde under 100 = SEK-appreciering. Källa: Macrobond.

mot SEK sedan årsskiftet. Förklaringen till SEK/USD förstärkningen handlar mer om vad Trump gör än någon enskild händelse i Sverige. Vi har återkommande belyst det faktum att många av IKEM:s medlemsföretag har en neutral inställning till en starkare SEK vad gäller påverkan på nedersta raden i resultaträkningen.

På frågan om hur dagens kronförstärkning påverkar exportaffären svarar en klar

majoritet av företagen (72 procent) att de varken ser någon negativ eller positiv effekt. En dryg fjärdedel av företagen uppger att de påverkas negativt av kronförstärkningen, men för de flesta är effekten endast svagt negativ. Mest utsatta är kemi- och raffinaderibranschen. Generellt är dock medlemsföretagen betydligt mindre valutakänsliga än många andra delar av industrin – något som ofta förbises i

den svenska debatten där en svag krona gärna framhålls som en entydig fördel för industrin. Den bilden delas inte av alla.

Kostnadsinflationen ett minne blott

På företagens kostnadssida är det tveklöst en klart stabilare situation som nu råder. Kronförstärkningen gör sin del, framför allt i dollarrelaterade inköp. Men också världsmarknadspriset (USD) på olja har trendmässigt rört sig nedåt under 2025. Det påverkar priserna nedåt för de flesta företag på kortare och längre sikt beroende på graden av, och längden på, antalet terminer. Under andra kvartalet sjönk kostnaderna något för råvaror, energipriserna gick ned och transportkostnaderna låg stilla, sammantaget i årstakt och med variationer mellan delbranscherna.

Inför tredje kvartalet väntas inga större förändringar, snarare en sidledes utveckling jämfört med kostnadsnivån 2024. ■

Bild 10. Den svenska kronan har haft en stark utveckling under våren och försommaren. I vilken riktning påverkas ert företags exportpotential av en starkare krona? Källa: IKEM

	Plast/gummi	Läkemedel	Kemi/raff	Totalt
Mycket positivt	10%	0%	0%	1%
Positivt	1%	0%	2%	1%
Inte åt något håll	57%	98%	48%	72%
Negativt	19%	2%	49%	24%
Mycket negativt	13%	0%	1%	2%

IKEM:s konjunkturbarometer

IKEM:s medlemsföretag verkar inom det breda spannet av plast-, gummi-, kemi- och läkemedelsproduktion. Branschens totala förädlingsvärde uppgår till en femtedel av den totala industriproduktionen i Sverige. Exportvärdet var 475 miljarder kronor 2022. Samtliga redovisade svar, där annat ej anges, från konjunkturenkäten är omsättningsviktade med företagets omsättning. Konjunkturbarometern sammanställs av Carl Eckerdal, chefekonom och redovisas för varje kvartal.

Har du frågor om Konjunkturbarometern?

Kontakta gärna Carl Eckerdal, chefekonom på carl.eckerdal@ikem.se eller 070-497 11 98.

Prenumerera på Konjunkturbarometern

Prenumerera på Konjunkturbarometern på ikem.se/konjunkturbarometern eller skicka ett mejl till nyhetsbrev@ikem.se

